

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/245398,Upamietnilismy-dr-Jana-Wladyslawa-Kubisza-w-82-rocznice-wybuchu-Powstania-Warsza.html>
06.08.2026, 07:58

Upamiętniliśmy dr. Jana Władysława Kubisza w 82. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego - Cieszyn, 31 lipca 2026

31.07.2026

[Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa Powstanie Warszawskie](#)

[Nastę](#)
[pny](#)
[Powr](#)
[ót](#)

31 lipca 2026 r. na cmentarzu ewangelicko-augsburskim w Cieszynie przy ul. Bielskiej odbyła się uroczystość oznaczenia plakietą „Grób weterana walk o wolność i niepodległość Polski” mogiły dr. Jana Władysława Kubisza – znakomitego cieszyńskiego medyka, dyrektora Szpitala Śląskiego, prawego człowieka, lekarza wojskowego oraz walczącej Warszawy.

Szczególnymi uczestnikami uroczystości byli członkowie rodziny Jana Władysława Kubisza na czele z wnuczką doktora Aleksandrą Błahut-Kowalczyk.

W wydarzeniu udział wzięli: wojewoda śląski Marek Wójcik, członek zarządu powiatu cieszyńskiego Jerzy Pilch, wiceburmistrz miasta Cieszyna Przemysław Major, delegacja 133 Cieszyńskiego Batalionu Lekkiej Piechoty im. kpt. Władysława Michejdy, ks. major Marcin Konieczny oraz ks. por. Marcin Ratka-Matejko z Ewangelickiego Duszpasterstwa Wojskowego, reprezentujący parafię ewangelicką w Cieszynie proboszcz pomocniczy ks. Tomasz Chudecki, dyrektor Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie Adam Śliż, dyrektor Cieszyńskiego Pogotowia Ratunkowego Jan Kawulok, dyrektor Muzeum Śląska Cieszyńskiego Irena French, prezes honorowy Macierzy Szkolnej w Republice Czeskiej Andrzej Russ, przedstawiciele zarządów oraz członkowie Oddziałów Polskiego Towarzystwa Ewangelickiego w Bielsku-Białej, Cieszynie, Jaworzu i Ustroniu, delegacja Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, reprezentanci instytucji, stowarzyszeń, organizacji społecznych, społeczność parafii ewangelickiej, mieszkańcy Cieszyna.

[Nastę](#)
[pny](#)
[Powr](#)
[ót](#)

Wojskową asystę honorową wystawiła 13. Śląska Brygada Obrony Terytorialnej im. ppłka. dypl. Tadeusza Puszczyńskiego 133 Cieszyński Batalion Lekkiej Piechoty im. kpt. Władysława Michejdy. Okolicznościowe przemówienia wygłosili: wojewoda śląski Marek Wójcik oraz Aleksandra Błahut-Kowalczyk, natomiast wiceburmistrz Cieszyna Przemysław Major odczytał specjalnie przygotowany na tę okazję przez burmistrz Cieszyna Gabrielę Staszkiwicz list. Aktu oznaczenia grobu plakietą „Grób Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Polski” dokonała Anna Binek-Zajda z Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Katowicach, po czym okolicznościową modlitwę poprowadzili ks. mjr Marcin Konieczny oraz ks. por. Marcin Ratka-Matejko. W czasie uroczystości ppor. Tomasz Pająk odczytał Apel Pamięci, po czym wykonana została salwa honorowa. Ceremonię zwieńczyło złożenie kwiatów i zapalenie zniczy.

Wydarzenie zostało zorganizowane z inicjatywy Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach i wpisało się w obchody 82. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego.

Dr Jan Władysław Kubisz urodził się 20 lipca 1885 roku w Gnojniku na Zaolziu. Dorastając w domu cenionego poety i nauczyciela Jana Kubisza oraz Malwiny z Pustówków, od najmłodszych lat chłoniął atmosferę żywej wiary, miłości do ziemi ojczystej i rzetelnej troski o drugiego człowieka.

Edukację rozpoczął pod okiem ojca w szkole wiejskiej, by kontynuować ją w Polskim Gimnazjum Macierzy Szkolnej w Cieszynie. Brał aktywny udział w pracach tajnego związku „Jedność”, współorganizując przedstawienia teatralne, w których jako rozmiłowany w aktorstwie występował, nadto wieczorki, zabrania, odczyty o narodowym wydzwieku. Po maturze, w 1905 roku podjął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego, które ukończył w 1912 roku. Służbę chorym rozpoczął w szpitalu w Morawskiej Ostrawie, lecz wybuch I wojny światowej przerwał dobrze zapowiadającą się karierę, został bowiem zmobilizowany do armii austro-węgierskiej, przydzielony do 11. pułku ułanów austriackich i wysłany na front wschodni. Pod koniec sierpnia 1914 r. pod Brzeżanami dostał się do niewoli rosyjskiej, w której przebywał 40 miesięcy pracując w Komitecie Pomocy jeńcom cywilnym najpierw w Kijowie, później w Atkarsku i Moskwie, a także pełniąc służbę lekarską w obozach jenieckich. Po rewolucji październikowej opuścił Rosję i przyjechał do Krakowa, gdzie w okresie od 1 lutego do 15 grudnia 1918 r. wykonywał obowiązki lekarza chirurga w Klinice Uniwersytetu Jagiellońskiego. 17 grudnia 1918 r. ochotniczo wstąpił do Wojska Polskiego, po czym w stopniu kapitana rozpoczął pracę na oddziale chirurgicznym Szpitala Wojskowego w Cieszynie. Podczas inwazji czeskiej w styczniu 1919 r. pozostał w szpitalu chronić mienie placówki i opiekując się chorymi. W 1922 roku został zatrudniony w Szpitalu Śląskim w Cieszynie będąc pierwszym polskim lekarzem w dotychczas wyłącznie niemieckim zespole. 1 listopada 1930 roku powołany został na stanowisko dyrektora tegoż szpitala. Pod jego kierownictwem placówka dynamicznie się rozwijała – powstały nowe oddziały (m.in. zakaźny, wewnętrzny, położniczy, dziecięcy) oraz nowoczesna pracownia rentgenowska. Dr Kubisz zyskał tak wielkie uznanie, iż został osobistym lekarzem prezydenta Ignacego Mościckiego. We wrześniu 1939 r. brał udział w ewakuacji szpitala, po czym udał się na wschód Polski, gdzie schroniły się jego żona i córka. Przez dramatyczne koleje losu został z nimi rozdzielony na blisko sześć lat i zamieszkał w okupowanej Warszawie. Tam pracował w firmie farmaceutycznej, nie zaprzestał także praktyki lekarskiej.

Podczas Powstania Warszawskiego wykazał się niezwykłym bohaterstwem, organizując szpital dla rannych. W czasie walk wyprowadził z płonącego miasta pochód 90 pacjentów, krocząc na ich czele z flagą Czerwonego Krzyża w dłoni, by zapewnić im bezpieczne schronienie.

Po wojnie, w maju 1945 roku, wrócił do Cieszyna i z ogromną energią przystąpił do odbudowy zniszczonego Szpitala Śląskiego. W ciągu niespełna trzech lat zdołał przywrócić funkcjonowanie większości oddziałów i skonsolidować dawny zespół medyczny.

Zmarł po krótkiej chorobie 4 marca 1948 roku. Jego pogrzeb był manifestacją żałoby tysięcy ludzi z obu stron Olzy. Zapamiętano go jako „lekarza ubogich”, człowieka głębokiej wiary, zawsze kierującego się miłością do bliźniego.

Za swoją służbę i działalność narodową odznaczony został Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Niepodległości, Medalem Pamiątkowym za Obronę Śląska Cieszyńskiego.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Katowice

Katowice

Powstanie warszawskie

Uroczystości